
ONDERWIJSCONCEPT (DIALOOG OVER LEERLINGEN MET SPECIALE ONDERWIJSBEHOEFTE, AANPASSINGEN, DIFFERENTIATIE)

a. Dialoog over speciale onderwijsbehoeften:

- In kaart brengen en vastleggen van onderwijsbehoeften op basis van schriftelijke informatie bij de aanmelding, warme overdracht door de toeleverende school en zo nodig een gesprek met ouders.
- Overdrachtsgegevens voor alle medewerkers beschikbaar in een beveiligd digitaal systeem.
- Het bijhouden van leerlingvolgsysteem is goed geïmplementeerd
 - docenten en mentoren leggen gegevens vast in het beschikbare lvs
 - het betreft gegevens over basisvaardigheden, referentieniveaus en sociaal emotionele ontwikkeling
 - mentoren raadplegen regelmatig het lvs en zijn in staat de gegevens te analyseren waardoor zij signalen oppikken
- De school heeft een ondersteuningsstructuur die de voortgaande dialoog over leerlingen met speciale onderwijsbehoeften waarborgt.
- De schoolleiding waarborgt de continuïteit van de dialoog door aansturing van teams, mentoren en vakdocenten te organiseren.
- Er vindt voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften 2x per jaar een leerlingenbespreking plaats waarin op basis van de analyse van het lvs wordt meegenomen de onderwijsbehoeften van de leerling geformuleerd worden en de bespreking leidt tot handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht (SMART).
- Iedere leerling heeft een mentor die als eigenaar van de onderwijsbehoeften van de leerlingen fungeert.
- De mentor is ten allen tijde aanwezig bij deze leerlingenbespreking.
- De school zorgt er op een actieve manier voor dat de informatie over onderwijsbehoeften beschikbaar komt voor alle professionals in de school.
- De mentor maakt didactische en pedagogische onderwijsbehoeften bespreekbaar met zowel de individuele leerling, de ouders als de mentorklas.
- Docenten en andere professionals zorgen dat zij geïnformeerd zijn over de onderwijsbehoeften van een leerling.
- De school kan na signalering van mogelijke speciale onderwijsbehoeften gebruik maken van de diagnostische expertise (in eigen dienst of vanuit een dienstencentrum).

b. Een veilig schoolklimaat wordt mede gewaarborgd door de aanwezigheid en toepassing van:

- gemeenschappelijke afspraken over hoe volwassenen in de school met elkaar omgaan, hoe volwassenen met leerlingen omgaan en hoe leerlingen onderling met elkaar om moeten gaan (gedragscode)
- een pestprotocol,
- een vertrouwenspersoon,
- een convenant veilige en leefbare school
- een meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

ONDERWIJSCONCEPT (DIALOOG OVER LEERLINGEN MET SPECIALE ONDERWIJSBEHOEFTE, AANPASSINGEN, DIFFERENTIATIE)

- c. Docenten maken n.a.v. de onderwijsbehoeften van de leerling zo nodig aanpassingen in hun lessen (vastleggen in handelingsplan of groepsplan).
- d. Er wordt door de docenten tijdens de lessen gedifferentieerd i.v.m.:
 - een meer of minder dan gemiddelde intelligentie
 - verschillende leerstijlenGedifferentieerde onderwijsprogramma's zijn opgenomen in het vakwerkplan en beschikbaar per vaksectie

- e. Er zijn onderwijsprogramma's die waar nodig afgestemd zijn op leerlingen met fysieke beperkingen:
 - Aangepaste roosters
 - Beperkte lokaalwisseling
 - Passend ingerichte elektronische leeromgeving
 - Ruimte voor het verrichten van medische handelingen door daartoe bevoegden

f. Er is een programma beschikbaar voor sociale vaardigheden en het voorkomen van gedragsproblemen (orthopedagogische programma's , Leefstijl, Rots en Water)

g. Voor leerlingen die niet voldoende hebben aan het basisprogramma is een sociale vaardigheidstraining of faalangstreductietraining beschikbaar.

h. De school heeft een werkend protocol voor medische handelingen

i. Voor ondersteuning van leerlingen bedoelde middelen worden ook ingezet voor de ondersteuning van leerlingen. De inzet van deze middelen is zichtbaar in de begroting, het jaarverslag en de resultaten. Voorbeelden voor de inzet: aanpassing klassengrootte, assistentie in de klassen.

EXTRA AANDACHT/TIJD

- a. De docenten weten d.m.v. het toepassen van differentiatievormen en zelfstandig werken tijd vrij te spelen om extra aandacht te besteden aan de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.
- b. Voor de leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte is iemand beschikbaar die hem/haar, al dan niet tijdelijk, daarin begeleidt (mentor, intern of ambulantly begeleider, schoolmaatschappelijk werkende e.d.).
- c. Bij toelating is ruim tijd beschikbaar om de leerling te ondersteunen bij het opstarten in de school. De tijd wordt benut voor gesprekken met de leerlingen en zo nodig een introductie in de groep.
- d. Er is voor leerlingen een tweede aanspreekpunt (na mentor of docent) om lastige situaties te bespreken (schoolmaatschappelijk werk, counselor, leerlingenbegeleider, vertrouwenspersoon, *talentcoach?*).
- e. Op school- en/of afdelingsniveau is, om mentoren en docenten te ondersteunen bij het omgaan met speciale onderwijsbehoeften van leerlingen, tijd beschikbaar bij ondersteuners als de zorgcoördinator, het zorgteam en het managementteam (minimaal enkele dagdelen per week).
- f. De zorgcoördinator heeft voor iedere leerling enkele uren per kwartaal beschikbaar om de schoolloopbaan te volgen en de communicatie over speciale onderwijsbehoeften te organiseren.
- g. Er wordt ruimte geboden aan leerlingen om elkaar te helpen (bv. buddy-systeem, herstelrecht).

BESCHIKBARE MATERIALEN

- a. Er wordt gebruik gemaakt van de differentiatiemogelijkheden die de lesmethode biedt.
- b. Er is bij de kernvakken aanvullend materiaal beschikbaar voor speciale onderwijsbehoeften en deze materialen sluiten aan bij de gehanteerde lesmethoden.
- c. De school regelt aanvullende onderwijsmaterialen op maat (bv. via het samenwerkingsverband of de dienst ambulante begeleiding).
- d. De school heeft een passend aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie: protocollen (waarin o.a. opgenomen extra tijd bij toetsen, groot lettertype – arial 12, gesproken boeken) en specifieke materialen en software (bv. Kurzweil).
- e. De school/afdeling beschikt aanvullend over materialen met speciale pedagogische en/ of psychologische kenmerken: orthopedagogische of – didactische programma's gericht op sociale vaardigheden en voorkomen van gedragsproblemen.

RUIMTELIJKE OMGEVING

- a. Aan de tafel van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften wordt één-op-één ondersteuning gegeven.
- b. De school zorgt voor algemene fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen voor leerlingen met fysieke beperkingen:
 - a. Rolstoeltoegankelijk
 - b. Invalidentoilet
- c. De school is bereid om i.v.m. fysieke beperkingen waar nodig verdere individueel afgestemde aanpassingen te realiseren:
 - Verzorgingsruimte
 - Ruimte voor therapie
- d. De school is bereid om indien nodig de inrichting van verkeersruimten en lokalen aan te passen.
- e. Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften kunnen in beperkte mate gebruik maken van een eigen plek die is toegerust voor de speciale onderwijsbehoeften.

EXPERTISE

- a. Binnen de school is het normaal dat professionaliteit met elkaar gedeeld wordt.
 - b. Er is sprake van teamexpertise m.b.t. differentiëren in de klas:
 - tempo- en niveaudifferentiatie
 - samenwerkend leren
 - leerstijlen
 - c. Binnen het intern ondersteuningsteam is expertise beschikbaar m.b.t.:
 - handelingsgericht werken
 - ontwikkelingsperspectief
 - leerlijnen
 - d. Er is sprake van een teamaanpak op gedrag in de klassensituatie en de vrije situatie (gezamenlijke afspraken op papier, werkend in de praktijk).
 - e. Docenten zijn in staat om binnen de teamaanpak op gedrag maatwerk voor individuele leerlingen te leveren.
 - f. Alle docenten beschikken over competenties om de ouders als partner te betrekken bij de onderwijsondersteuning en daarbij de didactische en pedagogische ondersteuningsbehoeften bespreekbaar te maken. Er wordt daarbij ook ruimte gemaakt voor de eigen deskundige inbreng van ouders.
 - g. Binnen de school is kennis beschikbaar van de onderwijszorgvoorzieningen in de regio.
 - h. De school houdt minimaal voor enkele docenten of groepen de bekwaamheid op peil t.a.v. de volgende aandachtsgebieden:
 - het signaleren van speciale onderwijsbehoeften m.b.t. leren en gedrag.
 - kennis en aanpak dyslexie
 - kennis en aanpak dyscalculie
 - kennis en aanpak AD(H)D
 - kennis en aanpak ASS
 - kennis en aanpak faalangst
 - i. Binnen de school is kennis beschikbaar over psychiatrische stoornissen .
 - j. Binnen de school is kennis beschikbaar over onderwijsachterstanden bij andere culturen.
 - k. De school heeft ervoor gezorgd dat overige specialistische expertise snel beschikbaar is (in noodgevallen binnen 3 werkdagen).
 - l. De school heeft een scholingsbeleid gericht op het beschikbaar hebben van bovenstaande expertise.
 - m. Mentoren beschikken over de volgende competenties:
 - Het betrekken van ouders als partner bij de onderwijsondersteuning
 - Het voeren van gesprekken met leerlingen
 - Het voeren van een leerlingbespreking
-

SAMENWERKING MET EXTERNEN

- a. De school geeft samen met ketenpartners inhoud aan preventieve en curatieve ondersteuning d.m.v.:
 - interventies van schoolmaatschappelijk werk,
 - inschakelen van de jeugdarts,
 - Afstemming met CJJ,
 - inschakelen van BJZ en geïndiceerde zorg
 - inschakelen van GGZ
 - adequate communicatie met de leerplichtambtenaar en uitvoering van het protocol leerplicht in de Achterhoek
- b. De school/afdeling neemt deel aan een zorgadviesteam. Het kernteam van het ZAT omvat in ieder geval de zorgcoördinator en verder onder meer een orthopedagoog/psycholoog, schoolmaatschappelijk werk, schoolarts of schoolverpleegkundige, contactpersoon van het bureau Jeugdzorg en een leerplichtambtenaar. Op afroep is expertise vanuit het voortgezet speciaal onderwijs, politie, justitie en jeugd GGZ beschikbaar.
- c. De school/afdeling houdt zich aan verzuimprotocollen die afgesproken zijn met de gemeente.
- d. De school/afdeling werkt samen en stemt af met professionals uit het voortgezet speciaal onderwijs.